

FÖR BILDKÖPAREN

1 VAD KÖPER JAG?

När du beställer en bild köper du bara rätten att använda den i ett bestämt sammanhang. All övrig användningsrätt – upphovsrätt – är alltid fotografens.

2 VEM ÄGER BILDEN?

Äganderätten till den levererade bilden är alltid upphovsmannens. För att få behålla bilden krävs en särskild överenskommelse med fotografen.

3 HUR FÅR BILDEN ANVÄNDAS?

En bild får bara användas i det sammanhang som har överenskommit med fotografen. Det gäller till exempel en viss typ av trycksak med angiven upplagestorlek och spridning eller publicering av en hemsida på internet under en viss tid. Skulle något ändras efter överenskommelsen måste fotografen först kontaktas.

4 VAD GÄLLER NÄR BILDEN SKA ÅTERANVÄNDAS?

Så snart en bild ska återanvändas måste fotografen kontaktas. Tänk på att återanvändning kan innebära ny ersättning.

5 FÅR BILDEN ÄNDRAS?

Inga ändringar får göras i bilden utan upphovsmannens tillstånd. Det gäller beskärningar, retuscher, digital manipulering eller andra metoder.

Ibland finns dock en praxis där beskärning av bilden kan tillåtas, förutsatt att dess innehåll inte förvanskas. Men upphovsmannen ska då känna till beskärningen i förväg.

I redaktionella- och informationssammanhang ska namnet sättas ut. I reklamsammanhang bör det sättas ut.

6 HUR LÄNGE ÄR BILDEN SKYDDAD?

Ensamrätten att bestämma över bilden gäller i 70 år efter upphovsmannens dödsår. En fotografisk bild som inte betraktas som verk är istället skyddad i 50 år efter framställningsåret.

För att betraktas som fotografiskt verk måste bilden ha en viss individualitet, originalitet och särprägel. Med det menas att två personer, oberoende av varandra, inte ska kunna framställa samma bild.

7 FÅR JAG GÖRA NYA EXEMPLAR?

Nya exemplar av bilden får inte framställas utan fotografens tillstånd, oavsett om det sker i tidningar, trycksaker, som fotostatkopior eller på internet/intranät etc.

8 FÅR BILDEN ÖVERFÖRAS TILL DATA?

Att överföra en bild till ett digitalt system är detsamma som att framställa ett nytt exemplar. Det gäller även vid överföring av en bild från ett digitalt system till ett annat eller vid utskrift av bilden. Fotografen måste därför alltid först ge sitt tillstånd.

Numera är digital lagring av bilder ett moment i tryckprocessen. Fotografens medgivande till att en bild får tryckas anses också gälla nödvändig tryckteknisk lagring. Men den lagrade bilden får inte användas i något annat sammanhang utan måste avlägsnas efter produktionen.

9 VAD GÄLLER VID KÖP AV ARKIVBILD?

Vid köp av arkivbild köper du endast rätten att använda bilden i ett bestämt sammanhang. Den levererade bilden ska alltid returneras i oskadat skick efter användandet.

Återanvänds bilden måste fotografen alltid ha fått lämna sitt godkännande i förväg.